

Кәсіптік стандарт: «Web әкімшілендіру және сүйемелдеу»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: "Web әкімшілік және сүйемелдеу" кәсіби стандарты Web "Қазақстан Республикасының" кәсіптік біліктілік туралы " Заңының 5-бабына сәйкес әзірленді, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға қойылатын талаптар, тану білім беру ұйымдарының қызметкерлері мен түлектерінің кәсіби біліктілігі және облыстағы міндеттердің кең ауқымының шешімдері ұйымдардағы және кәсіпорындардағы персоналды басқару

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Мазмұнды басқару жүйесі (ағылш. Мазмұнды басқару жүйесі, CMS жүйесі, мазмұнды басқару жүйесі) – бірлескен процесті қамтамасыз ету және ұйымдастыру үшін қолданылатын ақпараттық жүйе немесе компьютерлік бағдарлама мазмұнды жасау, өңдеу және басқару, әйтпесе – мазмұн

2) Хост-Трекер – сайттың жұмысқа қабілеттілігін мониторингтеуге арналған сервис

3) әлеуметтік желілердегі Маркетинг (ағылш. Social Media Marketing, SMM) – пайдалану жөніндегі іс-шаралар кешені әлеуметтік медиа компанияларды немесе брендті ілгерілету және басқа бизнес мәселелерін шешу арналары ретінде

4) іздеу жүйесін оңтайландыру (ағылш. Search Engine Optimization, SEO) – ішкі және сыртқы шаралар кешені пайдаланушылардың белгілі бір сұраныстары бойынша іздеу жүйелерін беру нәтижелерінде сайттың позициясын көтеру үшін оңтайландыру желілік трафикті (ақпараттық ресурстар үшін) және әлеуетті клиенттерді (коммерциялық ресурстар үшін) және осы трафикті кейіннен монетизациялау (кіріс алу)

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) WEB (англ. World Wide Web) – өзара байланысты жүйелерге қол жеткізуді қамтамасыз ететін таратылған жүйе

2) HTML (от англ. HyperText Markup Language - «язык гипертекстовой разметки») – стандартталған тіл Дүниежүзілік желідегі құжаттарды белгілеу

3) Flash-элементтері – бұл сайт дизайнының анимациялық бөліктері. Сайт дизайнында Flash элементтерін пайдалану веб-жобаны жанды және есте қаларлық етуге мүмкіндік береді.

4) FLASH технологиялары – интерактивті веб-анимация технологиялары, Macromedia және мультимедиялық ақпаратты ұсыну саласындағы көптеген қуатты технологиялық шешімдерді біріктірді.

5) DNS (ағылш. Domain Name System" домендік атаулар жүйесі") – алуға арналған компьютерлік таратылған жүйе домендер туралы ақпарат. Көбінесе Хост атауы (компьютер немесе Құрылғы) бойынша IP мекенжайын алу үшін қолданылады доменге хаттамалар үшін түйіндерге қызмет көрсететін поштаны бағыттау туралы ақпарат

6) ДҚБЖ (ағылш. Database Management System, соқр. DBMS) – бағдарламалық және лингвистикалық құралдардың жиынтығы мәліметтер базасын құру мен пайдалануды басқаруды қамтамасыз ететін жалпы немесе арнайы мақсаттағы.

7) HTTP – (ағылш. HyperText Transfer Protocol-Гипермәтінді беру хаттамасы) – қолданбалы тарату деңгейінің ХАТТАМАСЫ деректер бастапқыда - "HTML" форматындағы гипермәтіндік құжаттар түрінде, қазіргі уақытта беру үшін қолданылады ерікті деректер.

8) CMS- (ағылш. Мазмұнды басқару жүйесі-мазмұнды басқару жүйесі) – ақпараттық жүйе немесе мазмұнды құру, өңдеу және басқарудың бірлескен процесін қамтамасыз етуге және ұйымдастыруға арналған компьютерлік бағдарлама.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Web әкімшілендіру және сүйемелдеу

5. Кәсіптік стандарттың коды: J63910082

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

J Ақпарат және байланыс

63 Ақпараттық қызмет көрсету саласындағы қызмет

63.9 Ақпараттық қызмет көрсету саласындағы өзге қызмет

63.91 Ақпараттық агенттіктердің қызметі

63.91.0 Ақпараттық агенттіктердің қызметі

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт мамандарға қойылатын талаптарды сипаттайды, веб-сайтты басқаруды және сүйемелдеуді, соның ішінде сайттың ақпараттық және оның үздіксіз жұмыс істеуі, сайт ресурстарын оңтайлы пайдалану және сақтық көшірме жасау деректер

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Веб-сайт әкімшісі - 5 СБШ-нің деңгейі

2) Веб-сайт әкімшісі - 4 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Веб-сайт әкімшісі»:			
Топтың коды:	3513-0		
Қызмет атауының коды:	3513-0-001		
Кәсіптің атауы:	Веб-сайт әкімшісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	КС 157. Программист (веб - мастер, веб - дизайнер)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Бағдарламалық қамтамасыз ету (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Бағдарламалық қамтамасыз ету (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Бағдарламалық қамтамасыз ету (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Профилі бойынша кемінде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	курстық дайындық		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сайттың жұмысын қолдау және желілік қауіпсіздікті қамтамасыз ету, орналастыруды басқару, мазмұнды жаңарту, модерациялау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сайтты мәтіндік толтыру, ақпаратты үнемі жаңарту 2. Сайтты техникалық қолдау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Сайтты мәтіндік толтыру, ақпаратты үнемі жаңарту	Дағды 1: Бөлімдерді толтыру ақпарат, редакциялау және материалдарды түзету	Машықтар:	
		1. Бет құрылымының макетін жасау мүмкіндігі 2. Иллюстрациялар мен белгішелерді жасай білу 3. Техникалық параметрлерді түзете білу 4. Жүгірткілерді, веб-формаларды бағдарламалау мүмкіндігі 5. Беттердің бейімделу орналасуын орындау мүмкіндігі	
		Білімдер:	
	1. Интернет - беттердің жұмыс істеу принциптерін білу 2. Жазу үшін қажетті бағдарламалау тілдерін білу компьютерлік бағдарламалар 3. HTML көмегімен пішімдеу негіздерін білу		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
	Дағды 2: Сайтта орналастырылған ақпаратты, дизайнды ресімдеу дағдылары	Машықтар:	
		1. Көрнекі стиль мен графикалық дизайнды анықтай білу 2. Дизайн стильдерін түсіну қабілеті 3. Көрнекі коммуникация құралдарын қолдана білу	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Сайттың ақпараттық құрылымы 2 Пайдаланушының интерфейспен өзара әрекеттесу сипаттамасы және оның шамамен визуализациясы 3 Графикалық дизайндағы заманауи қағидалары 4 Дизайнға арналған құралдар, вёрстканың негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Сайтты техникалық қолдау	Дағды 1: Сайтқа келушілердің қатысу белсенділігі, конверсиясы және қатысу аналитикасы	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Нысаналы аудиторияның қажеттіліктеріне сәйкес болашақ жарияланымдардың жоспарын әзірлеу 2 Талдау жүргізуге арналған жаңа құралдарды іздеу, қосу және тестілеу 3 Қадағалау кодтарын орнату және веб-аналитика құралдарын баптау 4 Деректерді өңдеу және есептер құру
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Интернеттегі іздеу жүйесін оңтайландыру әдістері 2 Сайтты аналитикалық қолдау тәсілдері 3 Есептілікті автоматтандыруға арналған түрлі бағдарламалар 4 Статистикалық деректерді жинау жүйелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Веб-сайттың техникалық жағын ұйымдастыру және қауіпсіздікті бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Веб-сайт немесе порталдың қолжетімділігін үнемі бақылау, оның жұмыс істеуін нақты уақыт режимінде тексеру 2 Порталдың пайдаланушы сұраныстарына қаншалықты жылдам жауап беретінін түсіну үшін сервердің жауап беру уақытын өлшеу және талдау 3 Веб-порталдың қолжетімділігіне әсер ететін серверлердің, деректер базаларының және басқа компоненттердің күйін диагностикалау 4 Веб-порталға қол жеткізуге тырысқан кезде туындайтын оқиғалар мен қателердің журналдарын тиімді жинау және талдау 5 DNS мәселелері, желілік ақаулар, серверлердің жүктелуі, кодтағы қателер немесе брандмауэрлерді орнату сияқты веб-порталдың қолжетімсіздігінің себептерін талдау және анықтау
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Веб-порталға сұраныстар желі бойынша қалай өтетінін және қолжетімділікке ненің әсер ететінін түсіну үшін HTTP/HTTPS, DNS, TCP/IP сияқты желілік протоколдардың негізгі принциптерін білу 2 Веб-порталдардың қолжетімділігі мен өнімділігін бақылауға арналған танымал құралдар 3 Масштабтау және қолжетімділікті бақылау үшін бұлттық платформалар мен қызметтердің жұмыс принциптері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

	Дағды 3: Сайт жұмысының техникалық жағын ұйымдастыру және қауіпсіздігін бақылау	Машықтар: 1 Сайттың резервтік көшірмесін жасау 2 Корпоративтік электрондық пошта жәшіктерін құру 3 Сайтты зиянды бағдарламаларға тексеру	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1 Веб-сайттарды басқаруды ұйымдастыруға арналған CMS жүйелері 2 Сайттың кешенді қауіпсіздігін қамтамасыз етудің негізгі принциптері, әдістері мен құралдары 3 Ақпараттық қауіпсіздік	
		Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Ойлау икемділігі Тәртіптілік Клиентке бағдарлау Логикалық ойлау Жауапкершілік Ойлау икемділігі Тәртіптілік Клиентке бағытталғандық Логикалық ойлау Жауапкершілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Администратор Web-сайтов	
10. Кәсіптің карточкасы «Веб-сайт әкімшісі»:			
Топтың коды:	3513-0		
Қызмет атауының коды:	3513-0-001		
Кәсіптің атауы:	Веб-сайт әкімшісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Бағдарламалық қамтамасыз ету (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Бағдарламалық қамтамасыз ету (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тәжірибесіз		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	курстық дайындық		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сайттың жұмыс істеуін қолдау және желілік қауіпсіздікті қамтамасыз ету, контентті орналастыру, жаңарту және модерациялауды басқару		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сайттың мәтіндік мазмұнын жасау және ақпаратты үздіксіз жаңарту 2. Сайтты техникалық қолдау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Сайттың мәтіндік мазмұнын жасау және ақпаратты үздіксіз жаңарту			

	<p>Дағды 1: Сайтқа орналастырылатын ақпараттың дизайн түрлендірілуі</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көрнекі стиль мен графикалық дизайнды анықтай білу 2. Дизайн стильдерін түсіну қабілеті 3. Көрнекі коммуникация құралдарын қолдана білу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сайттың ақпараттық құрылымын білу 2. Пайдаланушының интерфейспен және шамамен визуализациясымен өзара әрекеттесу 3. Графикалық дизайндағы заманауи ережелерді білу 4. Дизайн бойынша аспаптық құралдарды, орналасу негіздерін білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: Бөлімдерді толтыру ақпарат, редакциялау және материалдарды түзету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Беттер құрылымының макетін әзірлеу 2 Иллюстрациялар мен белгішелер жасау 3 Техникалық параметрлерді түзету 4 Слайдерлер мен веб-формаларды программалау 5 Беттерді адаптивті түрде вёрстка жасау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Интернет - беттердің жұмыс істеу принциптерін білу 2. Компьютерлік бағдарламалар жазу үшін қажетті бағдарламалау тілдерін білу 3. HTML көмегімен пішімдеу негіздерін білу
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>	
<p>Еңбек функциясы 2: Сайтты техникалық қолдау</p>	<p>Дағды 1: Сайтқа келушілердің белсенділігі, қатысуы және конверсияны талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктеріне сәйкес одан әрі жарияланымдардың жоспарларын әзірлей білу 2. Талдау жүргізу үшін жаңа құралдарды іздеуді, қосуды және тестілеуді орындау 3. Веб-аналитика құралдарын бақылау және баптау кодтарын орнатуды жүргізу мүмкіндігі 4. Деректерді өңдеуді және есептерді құруды орындау мүмкіндігі <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Интернеттегі іздеу жүйесін оңтайландыру әдістерін білу 2. Сайтты аналитикалық қолдау әдістерін білу 3. Есептілікті автоматтандырудың әртүрлі бағдарламаларын білу 4. Статистиканы жинау жүйесін білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: Техникалық ұйымдастыру дағдысы сайт жұмысының тараптары және бақылау қауіпсіздік</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сайттың сақтық көшірмесін жасау мүмкіндігі 2. Корпоративтік пошта жәшіктерін құра білу 3. Зиянды бағдарламаларға сайттарды тексере білу

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Веб-сайтты басқаруды ұйымдастыруға арналған CMS жүйелерін білу 2. Сайттың кешенді қауіпсіздігін қамтамасыз етудің негізгі қағидаттарын, әдістері мен құралдарын білу 3. Клиент-сервер архитектурасын, мәліметтер базасымен жұмыс істеуді, серверлік технологияларды және веб-қосымшалардың құрылымын қоса алғанда, веб-сайттардың жұмыс істеу принциптерін білу 4. Серверлердің операциялық жүйелерін білу 5. Қауіпсіздік хаттамаларымен жұмыс істеу принциптерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	<p>Дағды 3: Желідегі пайдаланушылар үшін веб порталдың қолжетімділігін бақылау дағдысы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Веб-сайттың немесе порталдың қолжетімділігін үздіксіз бақылау, оның өнімділігін нақты уақыт режимінде тексеру 2. Порталда пайдаланушылардың сұрауларына сервердің жауап беру уақытын өлшеу, талдау және қаншалықты жылдам жауап беретінін түсіну 3. Веб-порталдың қолжетімділігіне әсер ететін компоненттерді серверлердің, мәліметтер базасының және басқалардың жағдайын диагностикалау 4. Веб-порталдың қолжетімсіздігі туралы және оқиғалары туралы хабарлау 5. Әр түрлі веб-порталдың қол жетімділік сынақтарын іске қосуда желіге қатысты мәселелерді анықтау үшін географиялық орындар және қол жеткізу 6. Веб-порталға кіруге тырысқанда пайда болатын қателерді оқиғалар журналдарын тиімді жинау және талдау 7. Nagios, UptimeRobot, Pingdom және басқалары веб-порталдың күйі мен өнімділігі бақылау үшін Zabbix сияқты бақылау құралдарымен жұмыс істеу
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Желілік хаттамалардың жұмыс негіздерін білу 2. Веб-порталдардың қолжетімділігі мен өнімділігін бақылаудың танымал құралдарын білу 3. Веб-серверлердің жұмыс істеу принциптерін білу 4. Қол жетімділікті масштабтау және бақылау үшін бұлтты платформалар мен қызметтердің жұмыс принциптерін білу 5. Желідегі диагностика және ақаулықтарды жою әдістерін білу 6. Қауіпсіздік және шабуылдан қорғау негіздерін білу 7. Веб-порталдың қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттарын білу 8. Веб-сервер журналдарын, қосымшалар мен жүйелерді жинау және талдау әдістерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Ойлау икемділігі Тәртіптілік Клиентке бағдарлау Логикалық ойлау Жауапкершілік Ойлаудың икемділігі Тәртіп Клиентке бағдарлану Логикалық ойлау Жауапкершілік</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

11. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Жасанды интеллект және цифрлық даму министрлігі

Орындаушы:

Асыл Шакентаева, +7 (747) 259 23 13,

12. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Министерство цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности РК

Жоба жетекшісі:

Асыл Шакентаева

Телефон нөмірі: +7 (747) 259 23 13

13. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

14. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 28.07.2025 г.

15. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

16. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2025 г.

17. Болжамды қайта қарау күні: 02.12.2028 г.